

TANGAZO LA SERIKALI NA 228 la tarehe 22/3/2019

SHERIA YA SERIKALI ZA MITAA (MAMLAKA ZA WILAYA)
SURA YA 287

SHERIA NDOGO

(Zimetungwa chini ya kifungu Na.153)

SHERIA NDOGO ZA (HIFADHI YA MAZINGIRA) ZA HALMASHAURI YA WILAYA
YA KAKONKO ZA MWAKA 2019

SEHEMU YA KWANZA:
UTANGULIZI

- Jina 1. Sheria Ndogo hizi zitaitwa Sheria Ndogo za (Hifadhi ya Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Kakonko za Mwaka 2019.
- Matumizi 2. Sheria Ndogo hizi zitatumika katika maeneo yote ya Halmashauri ya Wilaya ya Kakonko.
- Tafsiri 3. Katika Sheria Ndogo hizi isipokuwa pale itakapoelekezwa vinginevyo:-
“Afisa Mwidhiniwa” maana yake ni Afisa yeyote wa Halmashauri atakayeteuliwa kusimamia utekelezaji wa Sheria Ndogo hizi.
“Eneo la Hifadhi” maana yake ni maeneo ya milima, mbuga za wanyama, maeneo ya vyanzo vya maji, hifadhi ya misitu na maeneo mengine ambayo yatatangazwa na Halmashauri kuwa ni maeneo ya hifadhi.
“Hifadhi ya Mazingira” maana yake ni utunzaji endelevu wa ardhi, mimea, hewa, viumbe hai na visivyo hai na vyanzo vya maji vinavyozingatia masharti na maelekezo yatakayotolewa na Afisa Mwidhiniwa chini ya Sheria Ndogo hizi au Sheria nyingine yoyote.
“Kiwanda” maana yake ni jengo, majengo au eneo ambapo vitu vinatengenezwa au kuzalishwa.
“Kuvuna misitu” maana yake ni kufyeka, kukata au kung’oa miti, kwa njia endelevu.

- “Maeneo ya malisho” maana yake ni sehemu zote ambazo zimetengwa na Halmashauri au Kijiji kuwa maeneo ya Malisho ya mifugo.
- “Maji” maana yake ni kama ilivyotafsiriwa katika Sheria ya Mazingira 2004.
- “Maji taka” maana yake ni kama ilivyotafsiriwa katika Sheria ya Mazingira 2004.
- “Mazao ya misitu” maana yake kama ilivyotafsiriwa katika Sheria ya Misitu Na.14 ya mwaka 2002 chini ya kifungu cha 2.
- “Mazingira” maana yake ni kama ilivyotafsiriwa katika Sheria ya Mazingira ya mwaka 2004.
- “Mfugaji” maana yake ni mtu yeyote anayejishughulisha na ufugaji mifugo katika eneo la Halmashauri.
- “Mifugo” maana yake ni mifugo yoyote inayofugwa na binadamu.
- “Misitu” maana yake ni eneo la ardhi ambalo limefunikwa angalau kwa asilimia 10 ya miti, uoto wa asili au iliyopandwa, au asilimia 50 au zaidi, ya vichaka na miti na miti inayoota upya ambayo itajumuisha aina yote ya misitu ya hifadhi ambayo itatangazwa chini ya Sheria ya Misitu Na.14 ya mwaka 2002 na mazao yote ya misitu ikijumuisha majani na nyasi ndani ya eneo la Halmashauri.
- “Taka” maana yake ni kama ilivyotafsiriwa katika Sheria ya Mazingira 2004.
- “Taka Ngumu” maana yake ni kama ilivyotafsiriwa katika Sheria ya Mazingira 2004.
- “Taka za Viwandani” maana yake ni kama ilivyotafsiriwa katika Sheria ya Mazingira ya mwaka 2004.
- “Uchafu Hatari” maana yake ni kama ilivyotafsiriwa katika kifungu cha 133(5) cha Sheria ya Mazingira ya mwaka 2004.
- “Uchafuzi wa Mazingira” maana yake ni kama ilivyotafsiriwa katika Sheria ya Mazingira ya mwaka 2004.
- “Udongo” maana yake ni kama ilivyotafsiriwa katika Sheria ya Mazingira 2004.
- “Vitu hatari” Maana yake ni kama ilivyotafsiriwa katika Sheria ya Mazingira 2004.

SEHEMU YA PILI:
MASHARTI YA UFUGAJI

Wajibu wa
mfugaji

4. Kila Mfugaji chini ya Sheria Ndogo hizi;
(a) atatakiwa kufuga idadi ya mifugo kama atakavyoelekezwa na Halmashauri.

- (b) atatakiwa kufuga na kulisha mifugo yake katika maeneo ya malisho yaliyopangwa na Halmashauri au Serikali ya Kijiji.
- (c) atatakiwa kupitisha mifugo yake katika njia zilizopangwa na kutengwa na Halmashauri.
- (d) atatakiwa kuwa na kadi ya mifugo itakayo onyesha idadi na aina ya mifugo aliyonayo.
- (e) atatakiwa kupeleka mifugo katika majosho kama atakavyo agizwa na Halmashauri.
- (f) atatakiwa kuweka alama kwenye mifugo yake kama itakavyoelekezwa na Halmashauri.

Masharti kwa
Mfugaji

5. Ni marufuku kwa mfugaji au mtu yeyote:
- (a) kusafirisha mifugo kwa kuiswaga barabarani.
  - (b) kusafirisha au kuhamisha mifugo kutoka eneo moja hadi lingine bila kibali kutoka kwa Halmashauri.
  - (c) kuingiza mifugo katika eneo la Halmashauri bila kibali.
  - (d) kuuza au kununua mifugo katika maeneo ambayo siyo mnada, masoko au magulio ya mifugo yaliyoidhinishwa na Halmashauri.
  - (e) kufuga mifugo mingi katika eneo dogo.
  - (f) kuchunga, kulisha au kunywesha maji mifugo katika maeneo ambayo hayakutengwa kwa shuhuli hiyo

Kudhibiti
mifugo
inayozurua
hovyoy

- 6.-(1) Halmashauri itakamata mifugo yoyote itakayo kuwa inazurura hovyoy au kulishwa katika maeneo yasiyoruhusiwa katika eneo la Halmashauri
- (2) Mifugo itakayokamatwa italipiwa faini kama itakavyo pangwa na Halmashauri kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi.
- (3) Endapo mwenye mifugo hatatokea ndani ya kipindi cha siku saba (7) tangu kukamatwa kwa mifugo hiyo, Halmashauri itakuwa na uwezo wa kuuza kwa mnada mifugo hiyo baada ya kupata idhini ya Mahakama.

SEHEMU YA TATU:
KILIMO NA UHIFADHI WA ARDHI

Taratibu za
Kilimo
Sura ya
113 na 114

- 7.-(1) Mtu yeyote atakayetaka kuendesha shughuli za kilimo katika Halmashauri atatakiwa kuzingatia taratibu za kilimo kwa kuzingatia Kalenda ya Kilimo ya Halmashauri na kwa kuzingatia Sheria ya Ardhi.

(2) Itakuwa halali kwa Halmashauri kuingia katika shamba lolote kwa madhumuni ya kufanya ukaguzi na kuhakikisha utekelezaji wa Sheria Ndogo hii.

Masharti
kwa
Mkulima

8. Itakuwa ni marufuku kwa Mkulima au Mtu yeyote;

(1) kulima katika miteremko, karibu na vyanzo vya maji, kandokando ya mito, Mabwawa na maziwa au kufanya jambo lolote litakalo haribu hifadhi ya mazingira bila kuzingatia ushauri wa Afisa Kilimo.

(2) kutumia kinyume ardhi iliyotengwa kwa matumizi ya kilimo kama ilivyopangwa na kuidhinishwa na Halmashauri.

(3) kusafisha shamba kwa ajili ya kilimo kwa njia ya kuchoma moto, isipokuwa kwa kibali maalumu kutoka Halmashauri.

(4) kuchimba mchanga katika maeneo yasiyoruhusiwa kama vile maeneo ya makazi ya watu, maeneo ya hifadhi, kandokando ya mito au ndani ya mto, bwawa au ziwa isipokuwa kwa ruhusa maalumu ya Halmashauri.

(5) kuchimba Mawe, Udongo, Mchanga, Kokoto zaidi ya mita tatu kuelekea chini ya Ardhi.

Kibali cha
kuchoma
moto

9. -(1) Itakuwa ni marufuku kwa mtu yeyote kusafisha shamba kwa kuchoma moto isipokuwa kwa kibali cha Halmashauri.

(2) Kibali kitakachotolewa chini ya Sheria Ndogo hizi kitakuwa cha maandishi na kitaonyesha jina la mwenye kibali, tarehe na eneo analotaka kuchoma moto.

(3) Muda unaoruhusiwa kuchoma moto chini ya Sheria Ndogo hizi ni kuanzia saa 12:00 asubuhi hadi saa 4:00 asubuhi.

Uhifadhi
wa Ardhi

10. Itakuwa ni wajibu wa wakazi wa eneo ambalo uoto wa asili au mazingira yameharibiwa, kuhakikisha kuwa wanalirudisha katika hali yake ya kawaida kwa kupanda miti na kuendelea kutoharibu mazingira ili kuwezesha uoto urudi katika hali yake ya kawaida.

Ujenzi
Holela

11. Mtu yeyote hataruhusiwa kujenga nyumba au jengo lolote katika eneo ambalo Halmashauri imetangaza kuwa eneo la Hifadhi.

SEHEMU YA NNE:
Hifadhi ya Vyanzo vya Maji

Wajibu wa
Kulinda
Vyanzo vya
Maji

12.-(1) Itakuwa ni wajibu wa kila mtu ndani ya Halmashauri kupanda miti isiyonyonya maji kwa kuzingatia maelekezo ya Afisa Misitu.

(a) Halmashauri itatoa elimu kuhusu aina na majina ya miti inayonyonya maji.

(2) Ni marufuku kwa mtu yeyote kuishi, kulima, kukata miti, kuchunga mifugo au kufanya jambo lolote linaloharibu kwa namna yoyote eneo lililotangazwa kuwa eneo la hifadhi au chanzo cha maji.

(3) Ni marufuku kwa mtu yeyote kumiliki eneo la chanzo cha maji kilichopo ndani ya Halmashauri.

Uchafu wa
vyanzo vya
maji

13. Itakuwa ni kosa chini ya Sheria Ndogo hizi kwa mtu yeyote kuelekeza mabomba ya maji machafu kwenye mito, mabwawa, ziwa, visima, mifereji, chemchem au sehemu yoyote ambayo ni chanzo cha maji kwa ajili ya matumizi ya binadamu na wanyama au viumbe vingine vilivyo hai.

SEHEMU YA TANO:
UHIFADHI WA MISITU

Kuchoma au
kusababisha
moto

14.-(1) Mtu yeyote hataruhusiwa kukata miti katika maeneo ya misitu iliyohifadhiwa kwa ajili ya matumizi ya aina yoyote bila kupata kibali kutoka Halmashauri.

(2) Mtu yeyote hataruhusiwa kuchoma moto misitu kwa namna yoyote ile katika misitu iliyoko eneo la Halmashauri.

(3) Iwapo moto utatokea katika eneo la Halmashauri na ukaonekana kuwa na madhara kwa maisha, mali za watu na uharibifu wa mazingira katika eneo husika, kiongozi wa eneo husika atawajibika kutoa amri kwa wakazi wa eneo hilo kwenda kuzima moto huo.

(4) Kila mkazi wa eneo hilo atawajibika kushiriki katika zoezi la kuzima moto huo endapo atatakiwa kufanya hivyo, kama atashindwa kushiriki katika kuzima moto bila sababu ya msingi atakuwa ametenda kosa.

Ukataji miti   15.-(1) Itakuwa ni kosa chini ya Sheria Ndogo hizi kwa mtu yeyote kuvuna miti pasipo kuwa na kibali cha uvunaji wa miti.
                              (2) Afisa misitu atatakiwa kuhakiki kama miti inayovunwa imekoma na inafaa kwa ajili ya matumizi.
                              (3) Watu wanao vuna miti kwa ajili ya kuchoma mkaa, watatakiwa kuwa na eneo maalum lililoidhinishwa na Afisa Misitu kwa ajili ya kuchomea mkaa huo.
                              (4) Ni marufuku kwa mtu yeyote kuvuna miti katika msitu ambao umehifadhiwa kwa ajili ya viumbe malumu ambao ni rasilimali kwa Taifa.

Wajibu wa kupanda miti   16. Kila mkazi wa Halmashauri atawajibika kupanda na kutunza miti katika eneo lake kama atakavyoelekezwa na Halmashauri.

**SEHEMU YA SITA:
TAKA NGUMU NA LAINI**

Utupaji wa taka ngumu na laini   17.-(1) Itakuwa ni wajibu wa kila Mtu ndani ya Halmashauri kuwa na shimo kwa ajili ya kutupa taka ngumu na laini na kusimamia kwa karibu usafi katika eneo lake.

                              (2) Mtu yeyote atakayetupa taka ngumu au laini, kujisaidia katika mito, ziwa, mabwawa au kwenye vyanzo vya maji vilivyoko katika Halmashauri atakuwa ametenda kosa.

Uendeshaji wa viwanda   18. Itakuwa ni marufuku kuendesha shughuli za karakana, mashine ya kusaga, kuranda mbao, kukamua maji ya matunda, kuchomelea vyuma au kuendesha shughuli yoyote inayozalisha uchafu ambao unaleta athari kwa binadamu na viumbe wengine katika maeneo ya makazi ya watu bila kuzingatia taratibu za ujenzi.

**SEHEMU YA SABA:
MAKOSA NA ADHABU**

Makosa   19. Mtu yeyote atakuwa ametenda kosa endapo;
(a) ataingiza mifugo katika eneo la Halmashauri bila kibali.
(b) atasafirisha mifugo kutoka eneo la Halmashauri bila kibali.
(c) atasafirisha mifugo katika maeneo yasiyoruhusiwa.
(d) atafuga mifugo zaidi ya idadi iliyoruhusiwa,
(e) atakiuka masharti ya kilimo, kuchimba mchanga, kokoto,

- madini katika maeneo yasiyoruhusiwa.
- (f) atakiuka masharti ya kuhifadhi ardhi.
  - (g) ataharibu vyanzo vya maji au kushindwa kushiriki katika shughuli za kuhifadhi vyanzo vya maji.
  - (h) atabainika kuwa ameweka sumu ya aina yoyote kwa namna yoyote ambayo inaathiri maisha ya binadamu na viumbe wengine.
  - (i) atachoma au kusababisha moto katika misitu
  - (j) atashindwa kushiriki katika kuzima moto
  - (k) atavuna mazao ya misitu bila kibali
  - (l) atachoma mkaa na kukata kuni bila kibali,
  - (m) atatupa hovyote taka ngumu au laini katika maeneo yoyote yasiyoruhusiwa
  - (n) atatiririsha maji machafu yanayoleta madhara kwa binadamu na viumbe vingine hai.
  - (o) ataendesha shughuli za kiwanda au viwanda vidogo, karakana, mashine za kusaga na kukoboa nafaka mashine za kuranda mbao katika makazi ya watu bila kuzingatia taratibu za mipango miji.

Adhabu

20. Mtu yeyote atakayekwenda kinyume na masharti ya Sheria Ndogo hizi atakuwa ametenda kosa na akipatikana na hatia atatozwa faini isiyoziidi Shilingi laki tatu (Tshs 300,000/=) au kifungo kisichozidi miezi kumi na mbili au vyote kwa pamoja yaani faini na kifungo.

Kufifilisha
Kosa

21. Mkurugenzi atakuwa na uwezo wa kufifilisha kosa kwa kumtoza kiasi cha fedha mtu yeyote aliyetenda kosa kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi kiasi kisichozidi shilingi laki moja iwapo mkosaji atakiri kosa kwa hiyari yake mwenyewe na kuwa tayari kujaza fomu maalum iliyoambatishwa kwenye Jedwali la Kwanza la Sheria Ndogo hizi.

Sheria Ndogo za (Hifadhi ya Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Kakonko
Tangazo la Serikali Na. 228 (linaendelea)

JEDWALI LA KWANZA

(Limetungwa chini ya kifungu cha (21))

(HATI YA KUFIFILISHA KOSA)

Mimi.....wa S.L.P .....nakiri
kupatikana na kosa la.....kinyume na Sheria Ndogo za (Hifadhi ya
Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Kakonko za Mwaka 2018. Nimekubali kulipa
Tshs.....kama adhabu ya kosa hilo na
nimepewa stakabadhi Na.....ya tarehe.....

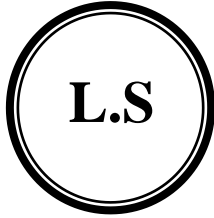
Sahihi ya Mkosaji.....
Jina la Mkosaji.....

Sahihi ya Afisa wa Halmashauri.....
Jina la Afisa wa Halmashauri.....
Tarehe .....

Sheria Ndogo za (Hifadhi ya Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Kakonko
Tangazo la Serikali Na. 228 (linaendelea)

Nembo ya Halmashauri ya Wilaya ilibandikwa kwenye Sheria Ndogo hizi kufuatia Azimio lililopitishwa kwenye mkutano wa Halmashauri uliofanyika tarehe 24/01/2015 na nembo hiyo imebandikwa mbele ya:-

.....
MASUMBUKO S. MAGAG'HILA,
Mkurugenzi Mtendaji
Halmashauri ya Wilaya ya Kakonko

.....
MHE. JUMA MAGANGA,
Mwenyekiti wa Halmashauri
Halmashauri ya Wilaya ya Kakonko

NAKUBALI,

Dodoma,
01 Machi, 2019

.....
SELEMANI S. JAFO (MB.),
Waziri wa Nchi Ofisi ya Rais,
Tawala za Mikoa na Serikali za Mitaa